

Ed Nijpels over tweeverdieners

Zoals bekend hebben zowel VVD als CDA eigen wensen ten aanzien van het wetsvoorstel tweeverdieners. (De wensen van de VVD zijn: verhoging van de arbeidstoeslag tweeverdieners en verhoging van de toeslag voor kinderopvang). Wat beide partijen niet moeten vergeten is dat dit wetsvoorstel een compromis is dat pas na meer dan vier maanden onderhandelen vooral door de fractiespecialisten van CDA en VVD en de staatssecretaris van financiën tot stand is gekomen. Beide partijen hebben hierbij gegeven en genomen. Het is daarom niet wenselijk dat één van beide partijen nu de bouwstenen uit dit broze compromis gaat halen. De VVD was en is bereid verdere wensen ten aanzien van dit wetsvoorstel opzij te zetten en zich te houden aan de gemaakte afspraken.

Ik doe een dringend beroep op het CDA het zelfde te doen. Dat betekent dus dat deze partij niet samen met de oppositie de arbeidstoeslag van alleen- en tweeverdieners moet gaan verlagen. Een dergelijke keuze van het CDA zou ook betekenen dat de belastingdruk voor grote groepen burgers volgend jaar omhoog zal gaan.

Mocht overigens het CDA daadwerkelijk (met hulp van PvdA) dit wetsvoorstel ingrijpend wijzigen dan zal de VVD zich opnieuw bezinnen over haar steun aan het volledige wetsvoorstel. Voor het geval het wetsvoorstel daarmee niet meer door een meerderheid in de Tweede Kamer wordt gesteund, heeft de VVD twee initiatief-wetsvoorstellen in voorbereiding om de belastingverlichting van 485 miljoen gulden voor alle belastingplichtigen en van 80 miljoen gulden voor de zelfstandigen toch doorgang te laten vinden.

Het zou al met al het beste zijn als het pas gemetselde tweeverdienersbouwwerk kan blijven staan zoals het nu staat.

Wijziging van de Leegstandswet

In het Regeerakkoord staat: „De Leegstandswet zal zo snel mogelijk integraal worden ingevoerd”.

Niettemin heeft de Regering besloten de Leegstandswet te herzien en te integreren in de volgend jaar in te dienen Huisvestingswet. Blijkbaar schrikt zij terug voor de jaarlijkse kosten, die de invoering zou veroorzaken.

Het voorliggende wetsontwerp wil nu drie onderdelen uit de Leegstandswet halen en die op korte termijn in werking doen treden, onafhankelijk van de Huisvestingswet. Het betreft de verbeterde vorderingsprocedure, de tijdelijke verhuur en het mogelijk maken, dat anonieme krakers worden gedagvaard.

Op zich is het goed dat naar verbetering wordt gestreefd, maar de koppeling aan de Huisvestingswet leidt tot uitstel en daar is de VVD bepaald niet gelukkig mee. Ten eerste is dit in strijd met het Regeerakkoord. Ten tweede wordt hierdoor een redelijke oplossing zowel van het leegstands- als van het kraakprobleem en de daarmee gepaard gaande randverschijnselen voor geruime tijd onmogelijk.

Ten derde blijven eigenaren van legitiem leegstaande woningen in de kou staan.

De kern van de leegstandsbestrijding en de rechtsbescherming van de burgers bevond zich immers in het nu uitgestelde deel van de Leegstandswet.

Anderzijds valt weer positief te waarderen, dat de meest positieve wijze van leegstandsbestrijding op korte termijn, namelijk de tijdelijke verhuur, nu snel mogelijk gemaakt wordt. Hetzelfde geldt voor de verbetering van de nu zeer omslachtige en moeilijk werkbare vorderingsprocedure.

Ook de invoering van de anonieme dagvaarding wordt positief beoordeeld. Het is immers voor het rechtsgevoel weinig bevredigend, indien de ene partij zich listig weet te onttrekken aan de normale rechtspleging en de andere partij als reactie daarop allerlei trucs moet uithalen om toch een rechterlijke uitspraak te kunnen uitlokken.

VVD-woordvoerder Pol de Beer diende nog twee amendementen in.

Het ene wil de drie bovenstaande onderdelen van de Leegstandswet tegelijkertijd doen ingaan. (De regering stelt namelijk voor om het anoniem dagvaarden van krakers pas een jaar later mogelijk te maken.)

Het andere amendement wil eigenaar-bewoners, die zijn verhuisd maar hun oude huis nog niet hebben verkocht en bouwers, die nieuwbouwwoningen hebben opgeleverd één jaar lang vrijwaren van vordering door de gemeente. (Twee jaar was ons liever geweest, maar dat was politiek niet haalbaar.)

Vooropgesteld dat de amendering bevredigend verloopt, stemt de VVD-fractie in met het voorliggende wetsontwerp, maar de VVD betreurt het, dat de regering de Leegstandswet niet onmiddellijk in zijn geheel invoert.

Pol de Beer vestigde ook de aandacht op de vele negatieve aspecten die immers met het kraken samenhangen.

Duizenden distributiewoningen worden gekraakt, er bestaan zogeheten alternatieve huisvestingsbureaus, stadvernieuwingplannen worden gefrustreerd. Bovendien is de schade als gevolg van ongeregelde heden vaak enorm.

Hoe kunnen krakers, die dit veroorzaken, volhouden dat zij daarmee de volkshuisvesting zouden dienen?

(Voor nadere informatie: L.M. de Beer, tel. 070-614911, tst. 2405.)

Herenakkoord

Deze week werd het zogenaamde „gentlemens agreement” besproken dat in 1980 voor de duur van 5 jaar tussen de regering en de twee grote oliemaatschappijen, Shell en Esso, was gesloten. De regering stelde voor om in de komende 5-jaar periode de jaarlijkse bespreking van de investeringsplannen te beperken tot de investeringen waar toe door de maatschappijen besloten is en niet meer allerlei mogelijke plannen daarbij te betrekken. Van linkse zijde is

dit debat benut om nog weer eens te pleiten voor het vergroten van het staatsaandeel van de inkomsten uit aardgas. Dat aandeel bedraagt thans 85% terwijl het overige deel via de NAM naar Shell en Esso vloeit. De regering was met die maatschappijen overeengekomen dat de winsten uit het Groningse aardgas in Nederland besteed zouden worden aan investeringen die de structuur van de industrie zouden versterken. Uit de rapportage aan de Tweede Kamer is gebleken dat zowel Shell als Esso ieder miljarden gulden in nieuwe produktiefaciliteiten steken die een zo vergaande modernisering van de raffinage-capaciteit met zich zullen meebrengen, dat het Botlekgebied ook na 1990 over de modernste raffinage-capaciteit zal beschikken. Bij de bouw van de miljarden projecten zijn Nederlandse bedrijven actief betrokken, zodat veel werkgelegenheid ontstaat.

De VVD-fractie sprak zijn waardering uit over de projecten die veel hoogwaardige werkgelegenheid met zich meebrengen en leiden tot een behoud van de sterke Nederlandse positie bij de vervaardiging van olieprodukten. In een tijd waarin veel afbouw van raffinage-capaciteit in West-Europa plaatsvindt ten gunste van de olieproducerende landen is dat een verheugende ontwikkeling. Dat de sterke positie van Shell en Esso in ons land voorlopig behouden blijft stemt tot vreugde.

(Voor nadere informatie: dr. R. Braams, tel. 070-614911, tst. 2016.)

Begroting minderhedenbeleid – 1985

Het minderhedenbeleid raakt vele beleidssectoren, zoals werkgelegenheid, volkshuisvesting, onderwijs en welzijn. Bij het recente debat over het minderhedenbudget legde VVD-woordvoerder Jan Kees Wiebenga ditmaal de nadruk op enkele aspecten die meer in directe zin van dit beleid deel uitmaken. Hieronder volgt een kort overzicht van de opstelling van de VVD-fractie.

1. Ten aanzien van de **justitiële aspecten** had de woordvoerder kritiek op het beleid, dat de staatssecretaris van Justitie op het punt van de gezinsvorming van buitenlanders voert. Een toegezegde evaluatie van dit beleid, waarom de Tweede Kamer had gevraagd, zal pas in 1985 verschijnen. Hoewel de VVD-fractie dit beleid billijkt, vindt zij het ongewenst dat de hierdoor geschapen onzekerheid voor de betrokken buitenlanders lang blijft bestaan. De discriminatiebestrijding is noodzakelijk, maar moet niet eenzijdig worden aangepast. Een brede maatschappelijke inbreng onder andere van de sociale partners, is daarbij gewenst. Het voorlichtingsbudget hiervoor is, vergeleken met bijvoorbeeld het budget van de voorlichting van ontwikkelingssamenwerking, miniem. (Nota Bene: ter voorkoming van misverstanden zij erop gewezen, dat de VVD-fractie niet een oneigenlijk gebruik van het zogenaamde NCO-budget voorstaat). De aanpassing van de wetgeving, waarin onnodig onderscheid wordt gemaakt op basis van ras, geloof en dergelijke moet nu worden aangepakt.
2. Ernstige kritiek had de VVD-fractie op het punt van de **religieuze voorzieningen**. De rol van de overheid op dit terrein moet beperkt zijn, en ligt in het vlak van handhaving van de vrijheid van levensovertuiging. Een actief stimulerend beleid, bijvoorbeeld door het subsidiëren van gebedsruimten is uit den boze. Zeker als dit alleen voor minderheden van toepassing is. Jan Kees Wiebenga

diende hierover een motie in, die mede werd ondertekend door de PvdA.

3. De landelijke **inspraak** moet niet te duur en bureaucratistisch worden. Nu de regering is afgestapt van een overkoepelende minderhedenraad dreigt het gevaar, dat er een reeks zwaar opgetuigde platforms voor minderheidsgroepen komt. De VVD vindt, dat het geld zoveel mogelijk moet worden besteed in de uitvoerende sfeer. De regering moet zich niet te formeel opstellen ten opzichte van de inspraak voor minderheden op gemeentelijk niveau, zo zei de woordvoerder.
4. Zeer belangrijk bij het minderhedenbeleid is de aanpak van de **achterstandsgebieden** in zestien grotere gemeenten. Daar doet zich een opeenstapeling van problemen voor, die zowel de leden van minderheidsgroepen als de oorspronkelijke bewoners raakt. Een extra beleidsinspanning is daarvoor nodig, vinden zowel Kamer als regering. De VVD-fractie is van mening, dat dat niet kan zonder de betrokken gemeenten duidelijkheid te verschaffen omtrent hun bevoegdheden en de (financiële) middelen, bijvoorbeeld door middel van een rijksbijdrageregeling. Een motie werd hierover ingediend.
5. Spoedige invoering van een goede remigratieregeling is nu hard nodig. Naburige landen kennen die wel. Daarvoor is allereerst nodig een politieke beslissing van het kabinet over het betrekken van sociale verzekeringsaspecten bij het **remigratiebeleid**. De VVD-fractie drong hier krachtig op aan. De versnippering van het remigratiebeleid over drie directies is onjuist. De motie-Hermans (1983) over de vorming van een remigratie-afdeling moet worden uitgevoerd.

(Voor nadere informatie: mr. J.G.C. Wiebenga, tel.: 070-614911, tst. 2092.)

Toneelbestel

„De figuranten in het Nederlandse toneel zijn de toeschouwers”.

Daarmee kenschetst de VVD de voorstellen van de Regering over de herstructurering van het toneelbestel. Deze voorstellen zijn gebaseerd op het rapport van de Commissie de Boer en hoewel de VVD een aantal daarvan positief beoordeelt, betreurt zij het, dat de relatie toneel – publiek in het geheel niet genoemd is.

De voorstellen zijn erop gericht een einde te maken aan het onzalige systeem van koppelsubsidies en de algemene verstarring in het Nederlandse toneel. Dat gebeurt als volgt:

- de grote gezelschappen en de kleine gezelschappen komen op rekening van het rijk met uitzondering van de drie grote steden, waarmee apart bestuursovereenkomsten zullen worden gesloten,
- het kinder- en jeugdtonaal wordt de verantwoordelijkheid van de lagere overheden,
- het rijk heeft apart gelden uitgetrokken voor zogenaamde „incidentele produkties”,
- de subsidieduur bedraagt telkens drie jaar (door interventie van de Tweede kamer zal dat vier jaar worden voor gezelschappen, die voor de eerste keer subsidie krijgen),
- gezelschappen krijgen een grotere financiële beleidsruimte teneinde tot een efficiëntere bedrijfsvoering te komen (minder beperkende subsidievoorwaarden,

afschaffing systemen van uitkoopsommen, mogelijkheid tot reserveren etc.)

Een moeilijk punt is de beoordeling of een gezelschap subsidie moet krijgen of niet. De VVD is van oordeel, dat de overheid zich niet op het gladde terrein van artistieke beoordeling moet begeven. Dat deed de Raad voor de Kunst en dat moet ze ook blijven doen. Wel heeft de VVD (met vele anderen) ernstige kritiek op de advisering door de Raad voor de Kunst. Daarom dringt zij aan op een herbezinning op samenstelling (deskundigheid en ongebondenheid), werkwijze en beoordelingscriteria (zoveel mogelijk tevoren openbaar maken). Voorts heeft de VVD in een motie gevraagd de mate waarin een gezelschap publiek weet te trekken en aan zich weet te binden als één van de beoordelingscriteria te hanteren. De Minister stond daar niet onwelwillend tegenover. Op voorstellen tot stopzetting van de subsidie aan een aantal gezelschappen en het verlenen van subsidie aan nieuwe groepen heeft de VVD zeer terughoudend gereageerd. De Kamer moet zich niet teveel op dat terrein begeven. Dat is de primaire verantwoordelijkheid van de Minister. De Regering heeft met betrekking tot de relatie toneel en media een werkgroep ingesteld. De VVD heeft gevraagd enige spoed te betrachten, omdat zij hier veel belang aan hecht, gezien de snelle technische ontwikkelingen.

(Voor nadere informatie: H.F. Dijkstal, tel. 070-614911, tst. 2392.)

Rapport Prof. Mr. B.M. Teldersstichting

Eind november zal verschijnen geschrift no. 53 van de Prof. Mr. B.M. Teldersstichting: „**Deregulering; een liberale visie**”. In dit geschrift wordt de liberale filosofie achter de dereguleringsoperatie verwoord. Voorts doen de auteurs van dit rapport een aantal concrete aanbevelingen om tot minder, en meer efficiënte regelgeving te komen.

Dit geschrift is voor abonneés gratis verkrijgbaar.

U kunt de bon, die hieronder staat, invullen en opsturen in enveloppe met postzegel naar
VVD-Expresse
Postbus 19027, 2500 CA 's-Gravenhage.

Deze aanvraag kunt u tot 11 november insturen.

Met blokletters invullen s.v.p.

Ondergetekende:

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Woonplaats: .....

wil rapport nr. 53 ontvangen.

Bodemverontreiniging Hengelo

In Hengelo (O.) is een gedeelte van de wijk Old Ruitenborgh vervuild.

Een 41-tal woningen is boven op een voormalige kleiput gebouwd. Deze was na de afgraving eerst met afvalstoffen volgestort, vervolgens met zand afgedekt, daarna „bouwrijp” gemaakt, en toen aan de bewoners verkocht.

Verder zijn om de kleiput heen nog ongeveer 110 andere woningen gesitueerd.

Woordvoerder Jan te Veldhuis hield vast aan zijn eerder uitgezette beleidslijn, nl.:

- de besluitvorming beoordelen in het daarvoor bestemde kader, de Interimwet Bodemsanering; dus: letten op de belangen van volksgezondheid en milieuhygiëne;
- beslist geen valse verwachtingen of ijdele hoop vestigen bij de betrokken bewoners (zij hebben al genoeg aan en onder hun broek); en;
- doen wat rechtvaardig is op grond van bestuurlijke en bestuurskundige overwegingen.

Op grond van de overwegingen a en b meende Jan te Veldhuis dat niet vooruitgelopen moest worden op een officieel besluit van minister Wmsemius, over het toe te passen saneringsproces (begin november). Anders zou namelijk de wet worden gebruskeerd, en zouden ongewenste precedentes worden geschapen.

Op grond van overweging c diende hij echter een motie in; deze hield in dat alle voorbereidingen moesten worden getroffen voor de aankoop door de overheid van de 41 woningen direct na het besluit van de Minister. Er waren namelijk al zoveel verwachtingen bij de bewoners gewekt, dat het beginsel van behoorlijk bestuur tot die aankoop noopte.

Daarnaast vroeg de motie om een onderzoek te verrichten naar de mogelijkheid om de 110 andere eigendoms-woningen om te kunnen zetten in huurwoningen; dat wil zeggen voor die eigenaar-bewoners die dat zouden wensen. De motie werd door de Kamer aangenomen.

Tijdens de discussies ging onze woordvoerder nog in op de houding van de betrokken Hengelose wethouder, omdat ook gemeentebestuurders en provinciale bestuurders hun verantwoordelijkheid in publiekrechtelijke en privaatrechtelijke zin niet moeten ontlopen. Jan te Veldhuis vond het te simpel en te goedkoop dat de lokale en provinciale overheid in dit geval voor de oplossing van het probleem bijna alleen naar de Rijksoverheid verwezen, terwijl zij hun eigen verantwoordelijkheid min of meer buiten beschouwing lieten.

En dat, terwijl de gemeente vroeger zelf in de kleiput had gestort en bij de verkooptransactie, betrokken was geweest, en de provincie niet voldoende toezicht had gehouden op de naleving van de ontgrondingsvoorwaarden voor de kleiput... Jan te Veldhuis wees erop dat, met alle begrip voor welke emoties ook, door bestuurders van lagere overheden geen verwachtingen bij bewoners moeten worden opgewekt, die uiteindelijk niet waar kunnen worden gemaakt. Dat is slecht voor de betrokken bewoners, maar ook voor de betrokken bestuurders. De problemen zijn meestal te aangrijpend, ook in psychische zin, om daarover een zwarte-pieten-spel te spelen.

(Voor nadere informatie: mr. A.J. te Veldhuis, tel. 070-614911, tst. 2288.)

Zoetwatervoorziening in Zuid-West Nederland

Bij de behandeling van de Wet Deelneming Grevelingen kwam onlangs ook de zoetwatervoorziening in Zuid-West Nederland ter sprake.

Een onderwerp, van groot belang voor de landbouw in die regio.

Het CDA, bijgevalen door de PvdA, bepleitte een dergelijke voorziening op kosten van de Rijksoverheid. Beide partijen volgden aldus, met enige vertraging, de VVD. Onze fractie had namelijk al een week eerder het volgende standpunt bekend gemaakt:

1. De Deltawet 1958 vermeldt impliciet of heeft op zijn minst de stellige verwachting gewekt dat bij de uitvoering van deze wet ook een zoetwatervoorziening door de Rijksoverheid in Zuid-West Nederland zal worden gerealiseerd.
2. Als na het vervallen van de Oosterschelde als zoetwaterbekken door de Rijksoverheid opnieuw zou worden getornd aan de zoetwatervoorziening in deze regio (kwestie zoete of zoute Grevelingen), dan wordt gehandeld in strijd met de letter en geest van de Deltawet; en dat zal een slechte zaak zijn voor de landbouw;
3. Het is onmiskenbaar dat een zoetwatervoorziening van voldoende kwalitatieve en kwantitatieve omvang voor de landbouw van groot belang moet worden geacht als impuls voor de verbetering van bedrijfsrendementen, voor productbehoud en productverbetering, alsmede voor innovatieve ontwikkelingen. Behoud en toename van werkgelegenheid is vervolgens aannemelijk.

Om deze VVD-visie Kamerbreed te laten bevestigen, diende woordvoerder Jan te Veldhuis een motie in, die werd mede-ondertekend door het CDA.

Voordat over de motie wordt gestemd zal de Minister van Verkeer en Waterstaat haar visie daarover nog bekend maken.

(Voor nadere informatie: mr. A.J. te Veldhuis, tel. 070-614911, tst. 2288.)